

Iltetillinn

Vann, vind og kunst

Et flott bidrag til Stavanger 2008' visuelle kunstprogram.

Anmelder: Sigrun Hodne

Naturen er mektig på Tungenes; havet, vinden og den store himmelen som stadig skifter farge. Det er nesten som om virkeligheten er besjelet. Stedet er fantastisk for kunst, men ikke lett håndterlig, for naturen truer hele tiden med å oppsluke alle forsøk på organisering og menneskelig kontroll.

I utstillingen som kalles «Nordisk sektor: Kunst i rørslø» har noen kunstnere valgt å bruke naturen direkte, andre synliggjør den, mens atter andre synes i grunnen ikke å ha reflektert verken over naturen eller stedet.

La oss først se på de to prosjektene som forholder seg mest direkte, ja fysisk kan man kanskje si, til naturen på stedet; Frode Gundorf Nielsens lydskulptur og Bente Sommerfeldt-Colbergs vannterne. Vannterne er, som navnet tilsier, en våt versjon av en lanterne. Sommerfeldt-Colberg har konstruert en nokså liten lanterne av gjennomsiktig plast, denne har hun montert på et metallstativ og plassert helt i vannskorpa. I en tradisjonell lanterne spiller en blinkende lampe en sentral rolle, i vannternen har vannet erstattet lyset. Vannternen fylles med sjøvann og tømmes, i en jevn pulserende rytme.

Installasjonen kan tolkes symbolsk, men man kan også la det være med hele fortolkningen, og i stede stille seg litt på avstand, med ansiktet mot havet. Da vil Sommerfeldt-Colbergs vannterne ligge midt mellom fyret og en mindre lanterne på et skjær ute i sjøen - tre tårn; fyret, vannternen og lanternen, skaper et vakkert bilde. Nielsen bruker også vann, men på en helt annen måte. Frode Gundorf Nielsen har laget et vannorgel og monterte det på utsiden av fyret, med faste intervaller setter det i gang å spille for deg. Det er både vakkert å se på og lytte til, litt uvirkelig faktisk, at en så dyp syngende lyd kan lages av vann og luft. Det menneskeskapte orgelet rekonstruerer naturen. Verket er flyktig og sterkt på en og samme tid, og passer utmerket inn på dette stedet.

Jaakko Niemela og Steffen Tasts arbeider er plassert inne i et uthus, symbolsk - eller? De viser fine og gode arbeider, men det er som om kunstnerne ikke har tatt innover seg hvilket prosjekt de er en del av. I teksten som følger utstillingen forsøker kuratorene å knytte Jaakko Niemelas bruk av rødt til fyrårnets røde sektor, men dette blir en alt for oppkonstruert kobling. Jeg liker Niemelas arkitektoniske destruksjoner, men de oppleves malplasserte i denne sammenhengen. Kanskje like greit at de er stuet bort i uthuset?

Halldór Ásgeirsson har laget et flaskebål på fyrvokterens kontor, en skulptur av brennevins- og fiskeoljeflasker fylt med væsker i ulike farger; rødt, gult, grønt og blått. Nederst i flaskehaugen er en lyskilde som skifter i styrke og intensitet, det ser ut som om flaskene gløder. Kan hende er det betrakterens berusede blikk som får hele skulpturen til å flamme opp innimellom?

Det er ikke lett å sammenligne de ulike arbeidene i denne fine utstillingen, men Viel Bjerkeset Andersen har etter min mening laget det vakreste og mest poetiske kunstverket på Tungenes denne sommeren. Hennes installasjon finner sted i en bunker rett nedenfor fyret, i verket spiller hun på de to byggenes til dels motstridende oppgaver. Fyret sender ut lys for å lede sjøfarende på rett vei, det er som en evig venn i mørket, bunkeren holder utkikk etter fiender. Smale vannrette skår i bunkerens betongvegger rammer inn utsikten over havet, men lagsomt fylles det usynlige glasset i åpningene med røyk eller damp, sikten viskes ut, og du er plutselig fullstendig alene, innelukket i din egen lille verden. Du hører en svak sang, og så en stemme som leser en kort fortelling, et minnebilde: When I was little I made a private space in the top of the closet I could be there for hours. I saw nothing but darkness eternal blindness. Det er som om en usynlig virkelighet sniker seg inn under huden på deg.

Nok en gang har Hå gamle prestegard levert et flott bidrag til Stavanger2008' visuelle kunstprogram.

Bente Sommerfeldt-Colberg: I den mekaniske skulpturen «Havsikt» er lyset erstattet av salt sjøvann som pumpes rytmisk inn og ut av vannternen. Foto: Sigrun Hodne

NORDISK SEKTOR:

Utstilling: «Kunst i rørslø»

(Jaakko Niemela, Steffen Tast, Frode Gundorf Nielsen, Bente Sommerfeldt-Colberg, Viel **Bjerkeset Andersen** og **Halldór Ásgeirsson**)

Tungenes fyr (Hå gamle prestegard / Stavanger2008)

Til 31. august